

REPORTER HANS VANDEWEGHE TREKT DOOR KATANGA

Weten wij wat er vandaag in Congo leeft? Wat verwachten de Congolezen van het leven, en van ons? Over enkele weken viert onze voormalige kolonie vijftig jaar onafhankelijkheid. Reporter Hans Vandeweghe trok voor uw krant door de mijnprovincie Katanga – soms undercover, soms vergezeld van de staatsveiligheid, maar altijd ver van de

platgetreden paden van Kinshasa – om in zeven afleveringen de gezichten van Congo te ontdekken. Hij verbleef tussen de dakloze kinderen van Lubumbashi, volgde de strijd van de legendarische Witte Pater Père Baudouin, sprak met de Congolezen van vandaag en trok ook naar Kipushi, een diepe poel van ellende waar de Belgen ooit als goden leefden.

DE LAATSTE MISSIE VAN DE WITTE PATER

Meer dan vijftig jaar leeft hij al tussen Congolezen. De gruwelen van zeven oorlogen heeft hij meegemaakt en soms ternauwernood overleefd, zoals die ene keer dat hij zijn eigen onthoofding op de radio hoorde. Witte Pater père Baudouin is een begrip in Congo en zijn leven is een boek waard. Dit is zijn verkorte verhaal.

Om 6 uur ontwaakt de Avenue Kasai 163 in Lubumbashi. Even later, na een kort ontbijt, hobbelt een monumentale man met lang wit haar en gekleed in een fleurig Congolees hemd naar zijn kleine namaak-Jeep. Zijn kruk gooit hij achterin, Jimmy de waakhond loopt met hem mee. Eenmaal door de poort, wordt die netjes opnieuw gesloten door de zwarte werkmans van het huis van de paters-missionarissen.

Zes dagen per week – op maandag neemt hij vrij – stuurt père Baudouin vaardig langs alle putten in de weg, vloekt hij af en toe onhoorbaar, kankert op wat hem niet bevalt (en dat is heel wat), geeft commentaar op alles wat hij ziet en rijdt hij recht op zijn doel af: het hospitaal Jason Sendwe, het tweede grootste hospitaal in Congo, genoemd naar een vermoorde vrijheidsstrijder.

Elke dag begint hij met een korte mis in de kapel van het ziekenhuis – op zondag is het een mis met alles erop en eraan – en daarna bezoekt hij 'zijn' patiënten. Een jaar geleden kreeg hij een elektrische rolstoel, een

godsgeschenk. 'Enfin, niet dat God er iets mee te maken had. Ik heb een vriend in België die voor mij afgedankte rolstoelen verzamelt en hij kon deze hier op de kop tikken. *Fantastique ce truc*, het neemt zelfs de hellingen. Alleen voor putten moet ik oppassen.' Even later bij een rondleiding door de puinhoop Sendwe dondert hij bijna uit zijn fantastische stoel. 'Un passage difficile', lacht hij.

'Ik ben Congolees'

Baudouin Waterkeyn is vorige week, op 14 mei om precies te zijn, 79 geworden. Hij loopt op zijn laatste benen, zegt hij zelf, en dat is vooral letterlijk te nemen. Hij is versleten, het doet allemaal pijn, maar het meeste ziet hij af van zijn enkel. Toen hij vorig jaar in België was voor groot onderhoud zei een dokter hem dat hij te oud was om nog geopeerd te worden, maar daar legt hij zich niet bij neer. 'Ik wil van die pijn vanaf. Het bestaat niet dat ik te oud ben. Ik werk nog zes dagen op zeven, twaalf uur. Nu goed, ik heb ook geen alternatief. Het is werken tot het niet meer gaat. Vorig jaar is mijn col-

PÈRE BAUDOIN WATERKEYN IS AL EEN HALVE EEUW MISSIONARIS

Aan het mortuarium klinken oorverdovende klaagzangen. Baudouin: 'Hier wen ik nooit aan.'

Père Baudouin: 'Het celibaat is een moeilijke affaire. Ook ik heb ermee geworsteld.'

lega van 84 vertrokken naar ons rusthuis in Varsenare. Voor mij is dat nu geen optie. Ik ben Congolees. Congo is mijn land.'

Hoe is het allemaal begonnen? Zijn blik dwaalt af, hij put in zijn massale archief opgeslagen onder die witte haren. Foto's heeft hij niet meer, alles van voor '91 is in de verschillende plunderingen gebleven. Het is mondelinge overlevering, al heeft hij twee jaar geleden ten behoeve van zijn vijftigjarige Congojubileum wel één en ander genoteerd.

Met negen kinderen waren ze bij de Waterkeyns en daarvan zijn er nog twee in leven, hijzelf en zijn zus Monique die in Canada woont, met wie hij af en toe Skypepet. 'Internet, e-mail en Skype hebben ons leven zoveel aangenamer gemaakt.' Eén van zijn broers was André Waterkeyn, de ingenieur die het Atomium bouwde.

Baudouin Waterkeyn was een oorlogskind en later zou hij nog eens zeven oorlogen meemaken, maar dan in Congo. 'Die Tweede Wereldoorlog was gewoon spannend voor een kind. Wij verhuisden van Brussel naar Duinbergen waar we een huis hadden. Toen het daar onveilig werd, trokken we naar de Pyreneeën met ons hele hebben en houden op twee moto's en in een oude Fiat. Naar Lourdes, jawel. Daar aan die grot is het fout gegaan met mij. (giert het uit) Echt waar, daar heb ik mijn roeping gekregen. In 1943 zijn we terug-